

PRZYSTANEK HISTORIA

Centrum Edukacyjne IPN im. Janusza Kurtyki

M A J 2017

- WYSTAWY • KLUB „GROTA” •
- LEKCJE Z HISTORII NAJNOWSZEJ • SPOTKANIA Z KSIĄŻKĄ •
- CZYTELNIĄ I KSIĘGARNIĄ • KONFERENCJE •
- WYKŁADY • WARSZTATY •

**OTO NASZ ROZKŁAD JAZDY.
KUPONY UMIESZCZONE NA OKŁADKACH
BĘDIEMY WYKORZYSTYWAĆ PODCZAS
NASZYCH SPOTKAŃ Z NIESPODZIANKĄ.
PRZYJDŹ I ZOBACZ, Z CZYM MOŻESZ WYJŚĆ!**

SPOTKANIE NR 1

► 9 maja – 2 czerwca

Wystawa **O wieś wolną, niezależną, samorządną... 30. rocznica wydarzeń Bydgoskiego Marca '81 i rejestracji „Solidarności” rolniczej** przygotowana przez Delegaturę IPN w Bydgoszczy.

Na ekspozycji ukazano odrodzenie niezależnego ruchu chłopskiego w PRL: walkę o rejestrację NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność” (zakończoną sukcesem 12 maja 1981 r.), okres legalnej działalności, także wydawniczej, następnie dramatyczne lata stanu wojennego. Jeden z paneli poświęcono Piotrowi Bartoszcze – człowiekowi który, tak jak i kilkudziesięciu innych bohaterów stanu wojennego, za walkę zapłacił cenę najwyższą. Wystawa kończy się zwycięstwem „Zielonej Solidarności” w czerwcowych wyborach 1989 roku.

SPOTKANIE NR 2

► 8 maja (poniedziałek), godz. 17.00

Filmowe wizje historii – wykład z cyklu **Z kamerą po PRL-u. Oblicza polskiego kina powojennego**. Seminarium prowadzi prof. dr hab. Piotr Zwierzchowski, filmoznawca i historyk kina. Polski film historyczny chętnie odwoływał się do narodowych mitów, umacniając je lub polemizując z nimi. Pozwalał też na ucieczkę od teraźniejszości, maskując rozmaite intencje twórców: z jednej strony wplatających ideologię w przekaz historyczny, z drugiej – unikających cenzury i przekazywających komunikat możliwy do odczytania przez przynajmniej część widzów.

.....

SPOTKANIE NR 3

8 maja (poniedziałek), godz. 18.00

Prezentacja książki Dariusza Kalińskiego **Czerwona zaraza. Jak naprawdę wyglądało wyzwolenie Polski?** opublikowanej przez wydawnictwo Znak. Rozmowę z autorem poprowadzi Wojciech Lada, dziennikarz.

Obiecywali wolność i bezpieczeństwo. Zdruzgotany brutalną okupacją Naród witał ich z nadzieją i kwiatami. Zamiast wybawicieli nadeszli jednak bezwzględ-

ni zbrodniarze i złoczyńcy. Została po nich tylko spalona ziemia. I bilans strat idący w setki miliardów dolarów. (opis wydawcy)

.....

SPOTKANIE NR 4

► **9 maja (wtorek), godz. 17.30**

Promocja książki **Sowiecki aparat represji wobec litewskiego i polskiego podziemia 1944–1945**

z udziałem przedstawicieli Centrum Badania Ludobójstwa i Ruchu Oporu Mieszkańców Litwy oraz Litewskiego Archiwum Akt Specjalnych.

Dwujęzyczna publikacja zawiera 76 dokumentów NKGB-NKWD dotyczących zwalczania podziemia polskiego i litewskiego (przetłumaczonych z jęz. rosyjskiego na jęz. litewski i polski), w aneksie znajduje się 10 dokumentów wytworzonych przez podziemie polskie i litewskie oraz meldunki, sprawozdania, depesze, notatki, protokoły, korespondencja urzędowa i inne dokumenty dotyczące sowieckich działań wobec polskiego i litewskiego podziemia w okresie 1944–1945.

.....

NR 5

► **10 maja (środa), godz. 17.30**

Rolnicza „Solidarność”: stan badań i perspektywy – debata wokół nowej

publikacji z serii **Opozycja i opór społeczny w Polsce po 1956 roku**.

O NSZZ „Solidarność” Rolników Indywidualnych diskutować będą: dr Mateusz Szpytma, dr Tomasz Kozłowski i Andrzej W. Kaczorowski. Prowadzenie: dr Jan Olszek.

.....

SPOTKANIE NR 6

► **11 maja (czwartek),**

godz. 17.30

Spotkanie z cyklu **Mistrzowie dokumentu z historią w tle** – projekcja filmu Jędrzeja Lipskiego i Piotra Mielecha **Przerwana kadencja** o Stawomirze Skrzypku, prezesie NBP w latach 2007–2010. Gośćmi pokazu będą: Dorota Skrzypek, wdowa po Stawomirze Skrzypku, oraz prof. Eugeniusz Gatnar, członek Zarządu NBP w latach 2010–2016, obecnie członek Rady Polityki Pieniężnej. Spotkanie poprowadzi dr Jędrzej Lipski.

W filmie **Przerwana kadencja** o Stawomirze Skrzypku opowiadają jego najbliżsi, współpracownicy i ekonomiści. To portret człowieka, ale także jego działań podejmowanych w Narodowym Banku Polskim. Magazyn „Global Finance” w 2009 r. uznał go za jednego z najlepszych szefów banków centralnych na świecie.

► **11 maja (czwartek)**
godz. 17.30

Prezentacja książki Klemensa Rudnickiego **Na polskim szlaku. Wspomnienia z lat 1939-1947** opublikowanej przez wydawnictwo LTW. To nowe wydanie pamiętnika generała Klemensa Rudnickiego, oficera Wojska Polskiego i Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie.

.....

► **12 maja (piątek), godz. 17.00**

Promocja książki **Władysław Pobóg-Malinowski, Wacław Jędrzejewicz Listy 1945–1962**. W dyskusji udział wezmą: prof. dr hab. Beata Dorosz, prof. dr hab. Rafał Habielski, dr hab. Sławomir M. Nowinowski i prof. dr hab. Rafał Stobiecki. Spotkanie poprowadzi dr hab. Sławomir Łukasiewicz.

Korespondencja Władysława Pobóg-Malinowskiego z Wacławem Jędrzejewiczem jest ważnym źródłem do poznania dziejów polskiej emigracji niepodległościowej po 1945 r., politycznych rozrachunków, formach życia społecznego emigrantów oraz codzienności na obczyźnie.

► **13 maja (sobota), godz. 11.00**

Zajęcia dla dzieci z cyklu **Rodzinna Sobota**. W tym roku na Rodzinnych Sobotach poznajemy losy młodych polskich bohaterów oraz czasy, w których żyli. Historię PRL i „polskich miesięcy” ukażemy przez pryzmat postaci Romka Strzałkowskiego, najmłodszej ofiary Poznańskiego Czerwca 1956 r.

Informacje i zapisy:

magdalena.bogdan@ipn.gov.pl

.....

► **16 maja (wtorek), godz. 17.30**

Spotkanie z cyklu **Łączka i inne miejsca poszukiwań**. Jak wygląda proces identyfikacji ofiar totalitaryzmów? Co ze szczątków mogą wyczytać antropolog, specjalista medycyny sądowej i genetyk? Na czym polega tworzenie profilu DNA? Opowiedzą o tym: mec. Monika Mużacz-Kował, naczelnik bazy materiału genetycznego Biura Identyfikacji i Poszukiwań IPN oraz dr Łukasz Szleszkowski z Zakładu Medycyny Sądowej Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu. Spotkanie poprowadzi Marcin Wikło, redaktor magazynu „W Sieci”.

► **17 maja (środa), godz. 17.30**

Prezentacja książki **Raport Witolda** – nowego wydania raportu rtm. Pileckiego z Auschwitz – opublikowanej staraniem Fundacji **Gdzie** z Krakowa, Studium Polski Podziemnej w Londynie oraz wydawnictwa APOSTOLICUM w Żąbkach. W spotkaniu udział wezmą członkowie komitetu redakcyjnego wydania oraz przedstawiciele rodziny rtm. Pileckiego. Prezentacji towarzyszyć będzie wystawa plakatów nagrodzonych i wyróżnionych w międzynarodowym konkursie **Rotmistrz Pilecki Bohater Niezwyciężony. Raport z Auschwitz.**

.....

► **18 maja (czwartek),
godz. 14.00**

Cykl wydarzeń pt. **W hołdzie żołnierzom 2 Korpusu Polskiego** zorganizowanych przez Oddział IPN w Warszawie. W programie:

14.00-15.30 Warsztaty dla dzieci **Wojenna odyseja Antka Srebrnego – Monte Cassino.**

16.00-17.00 Popołudnie z poezją i pieśniami 2 Korpusu Polskiego

17.30-19.00 Dyskusja panelowa **Dzieciństwo Drugiej Wielkiej Emigracji.**

► **19 maja (piątek), godz. 17.30**

Konferencja **Agentura w środowiskach kultury.** Punktem wyjścia do dyskusji będą książki **Pierścień Gygesa** Bohdana Urbankowskiego oraz **Najweselszy barak w obozie** Jarostawa Jakimczyka. Organizatorem sympozjum jest Instytut Historyczny NN im. Andrzeja Ostoja Owsianego.

.....

► **20/21 maja
(sobota/niedziela), godz. 19.00**

Tegoroczna Noc Muzeów poświęcona będzie bohaterom II wojny światowej oraz powojennego podziemia: matematykom, którzy złamali kod „Enigmy”, Cichociemnym i Żołnierzom Wyklętym. Na uczestników czekają m.in.: autentyczny egzemplarz „Enigmy”, prelekcje o Cichociemnych, wystawa pamiątek, quizy i konkursy z nagrodami, prezentacje ekwipunku wojskowego oraz pokój zagadek (escape room). Współorganizatorami Nocy Muzeów w Przystanku Historia są Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Fundacja im. Cichociemnych Spadochroniarzy Armii Krajowej oraz Fundacja im. Janusza Kurtyki.

► 22 maja (poniedziałek), godz. 17.00

Spotkanie filmowe Klubu Historycznego im. gen. Stefana Roweckiego „Grotą”. Zaprezentowany zostanie film **Uskok** z cyklu **Z archiwum IPN** – historia Zdzisława Brońskiego ps. „Uskok”, dowódcy oddziału Armii Krajowej i Zrzeszenia WIN na Lubelszczyźnie. Prowadzenie: Przemysław Gasztold-Seń.

.....

► 23 maja (wtorek), godz. 17.30

Spotkanie z cyklu **Żołnierze Wyklęci i zapomniani bohaterowie** – pokaz filmu Dariusza Walusiaka **Rączy**.

Rozmowę z reżyserem poprowadzi Jędrzej Lipski. Film przedstawia historię Tadeusza Bieńkowicza ps. „Rączy”, który po wybuchu II Wojny Światowej podjął działalność konspiracyjną w sowieckiej strefie okupacyjnej, początkowo w harcerskim batalionie obserwacyjnym, a po wkroczeniu Niemców w Obwodzie Lida AK. Za udział w odbiciu skazańców z więzienia w Lidzie (18 stycznia 1944 r.) odznaczony został Orderem Virtuti Militari. Po wojnie, mimo rozbrojenia, kontynuował działalność konspiracyjną. Aresztowany w 1950 r. został poddany wielomiesięcznym przestuchaniom

► 25 maja (czwartek), godz. 17.30

Spotkanie Klubu Historycznego im. Gen. Stefana Roweckiego „Grotą”

i torturom, a później skazany na karę dożywotniego więzienia.

.....

► 24 maja (środa), godz. 17.30

Dyskusja z cyklu **Tajemnice wywiadu** z udziałem dr. hab. Sławomira Cenckiewicza i dr. hab. Zbigniewa Siemiątkowskiego. Prowadzenie: Witold Gadowski, dziennikarz śledczy.

Tematem spotkania będzie postać Ryszarda Kuklińskiego, pułkownika Ludowego Wojska Polskiego, który w 1971 r. z własnej inicjatywy podjął współpracę z amerykańską Centralną Agencją Wywiadowczą (CIA). W latach 1971-1981 przekazał Amerykanom dziesiątki tysięcy tajnych planów Układu Warszawskiego. ataku na państwa NATO. W obawie przed dekonspiracją w listopadzie 1981 r. został wraz z rodziną potajemnie wywieziony z Polski. Otrzymał stopień pułkownika armii USA, został ekspertem Departamentu Obrony i Departamentu Stanu. Zmarł w 2004 r. w USA.

.....

poświęcone Marii Dmochowskiej – zmarłej w 2016 r. inicjatorce powstania Klubu, w latach 2006–2012 wiceprezes IPN. W programie wykład dr. Jana Olszka oraz panel dyskusyjny z udziałem współpracowników Marii Dmochowskiej. Gościem specjalnym będzie Piotr Dmochowski-Lipski. Prowadzenie: dr Przemysław Gasztold-Señ.

SPOTKANIE NR 19

► **26 maja (piątek), godz. 17.30**
Spotkanie z cyklu **Między swastyką a czerwoną gwiazdą** poświęcone Józefowi Piłsudskiemu. Mimo upływu ponad 80 lat od jego śmierci postać Marszałka nadal wzbudza ostre spory. Czy Józef Piłsudski postąpił właściwie, dokonując w 1926 roku zamachu stanu? Czy Polska była skazana na system autokratyczny? Czy Piłsudski przygotował grunt do klęski 1939 roku?

**PRZYSTANEK
HISTORIA**

Będą o tym dyskutować goście Piotra Zychowicza: Rafał Ziemkiewicz i prof. Wojciech Roszkowski.

SPOTKANIE NR 20

► **30 maja (wtorek), godz. 17.30**
Dyskusja wokół książki prof. Jana Żaryna **Polska Pamięć. O Historii i Polityce historycznej** wydanej przez Patria Media. W spotkaniu udział wezmą: dr Jarosław Szarek, prezes Instytutu Pamięci Narodowej, prof. Jan Żaryn (Senat RP, UKSW), dr hab. Mirosław Szumiło, dyrektor Biura Badań Historycznych IPN. Prowadzenie: dr Rafał Łatka.

**Przystanek Historia
Centrum Edukacyjne IPN
im. Janusza Kurtyki**

ul. Marszałkowska 21/25
00-628 Warszawa
tel. 22 576 30 04

www.przystanekhistoria.ipn.gov.pl
www.facebook.com/przystanek.historia

zapraszamy

poniedziałek – piątek 9.00 – 20.00

sobota 9.00 – 14.00

biblioteka/czytelnia

poniedziałek – piątek 9.00 – 18.00

księgarnia

poniedziałek – piątek 10.00 – 19.00

sobota 9.15 – 13.45